

FEITEN EN COMMENTAREN OVER ALCOHOL EN DRUGS

113-de jaargang no. 6

november-december 2013

DECEMBERFEESTEN EN CONSUMPTIE : RECLAME DRAAIT DE ZAAK OM

De donkere dagen van december naderen alweer met rASSE schreden. Buiten is het donker en guur. Dus proberen we binnen compensatie daarvoor te vinden. December is de maand van de feestdagen. We maken het gezellig in huis en nemen de tijd voor bezinning.

Zowel de feesten als de bezinning zijn in onze huidige samenleving doelwit geworden van commerciële exploitatie. De laatste twee maanden van het jaar worden we overspoeld door een vloedgolf van reclame. Die probeert aan te haken bij het verlangen van de consument naar huiselijkheid, gezelligheid en feestvreugde.

De reclame probeert de consument te laten geloven dat juist het geadverteerde product zal bijdragen aan de gezelligheid en de feestvreugde. Van de juwelier tot de slijter, van de poelier tot de elektronicazaak, allemaal weten zij wel een kronkelredenering te vinden waarom juist hun product de gezelligheid of de feestvreugde zal vergroten. Die reclame is gericht op verkoopbevordering, en probeert het besef weg te drukken dat er ook gratis gezelligheid en gratis feestvreugde bestaat.

Wie nadenkt over een begrip als vreugde of gezelligheid, komt al gauw tot de conclusie dat dit iets geestelijks is. Een gevoel dat in jezelf ontstaat door bepaalde omstandigheden of gebeurtenissen. Dat betekent dat je zoiets niet kunt kopen.

Als het gevoel er eenmaal is, kunnen materiële zaken wel benut worden om het te demonstreren of te accentueren. Lekker eten om iets te vieren, een cadeautje voor iemand die jou een plezier gedaan heeft, enzovoorts.

De reclame draait de zaak echter om. Zonder kalkoen van poelier X is uw Kerstdiner niet feestelijk, met de wijn van slijter Y scheidt u pas een feestelijke sfeer, enzovoorts. Materiële zaken worden als onmisbaar voor de feestvreugde afgeschilderd. Vooral de alcoholreclame is daar sterk in. Die suggereert impliciet dat door het drinken vanzelf een feestelijke sfeer zal ontstaan. Alsof de vreugde uit de fles moet komen, in plaats van uit de mens.

De suggestie van de reclame blijkt in staat om mensen te verleiden. In december ligt de alcoholconsumptie een heel stuk boven het maandgemiddelde. Zelfs mensen die het hele jaar niet of nauwelijks drinken, halen voor het Kerstdiner en voor de jaarwisseling drank in huis.

De suggestie van een eenduidig verband tussen alcoholconsumptie en feestvreugde, kan mensen die zich helemaal niet feestelijk voelen er toe brengen om zichzelf met behulp van alcohol op te vrolijken. Consumenten kun je in je eentje, feestvieren echter niet. Dergelijk gedrag levert de drinker geen feestvreugde, maar bedwelming. Die is in de laatste maand van het jaar minder gewenst dan ooit.

December is namelijk niet alleen een maand van feestdagen, maar ook van bezinning. Bezinning vraagt helderheid van geest. Alcohol gaat die helderheid tegen, legt een mist in de geest. Daarom heet alcohol benevelend. Nevel camoufleert de werkelijkheid, maakt daardoor de bezinning op de werkelijkheid onbetrouwbaar. Wie zich serieus wil bezinnen op het voorbije of het komende jaar, zou dat juist alcoholvrij moeten doen.

Tweederde blijft doorschenken SCHANDALIG GEDRAG MEER- DERHEID CAFÉHOUDERS

Een meerderheid van de horeca-ondernemers blijft schenken aan aangeschoten gasten. Aldus de verontrustende uitkomst van een kleine enquête (110 deelnemers) onder caféhouders door Missethoreca.nl

Iets meer dan éénderde (36 procent) van de respondenten weigert alcohol aan gasten die al boven hun theewater zijn. Het meest gehoorde antwoord op de vraag waarom, luidde "het is moreel niet verantwoord". Ook veelgehoord was de opmerking "de wet verbiedt het".

De respondenten die wel alcohol blijven verstrekken aan aangeschoten gasten, kwamen vooral met het argument "dat is ieders eigen verantwoordelijkheid" (39 procent). Omzet was voor 25 procent van de respondenten reden om door te blijven schenken.

Het pleit niet voor de caféhouders dat zij hun gasten willens en wetens gezondheidsschade toebrengen wanneer zij daaraan kunnen verdienen. Wie al duidelijk aangeschoten is, heeft zijn eigen verantwoordelijkheid allang met alcohol weggespoeld. Misbruik maken van hun benevelde toestand door nog meer alcohol te leveren, kunnen wij niet anders dan schandelijk noemen.

SELINCRO WORDT DOOR VERZEKERAAR VERGOED

Selincro, het nieuwe geneesmiddel tegen verslaafd drinkgedrag, gaat vergoed worden uit de basisverzekering. Op 22 augustus heeft het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) hierover positief geadviseerd aan de minister van volksgezondheid.

Selincro is een product van de Deense firma Lundbeck. Die firma gaf op 1 maart een persbericht uit waarin gemeld werd dat de Europese Commissie toestemming had verleend om het product op de markt te brengen. Wij berichtten daarover in het meinummer van dit blad.

Lundbeck had reeds in 2011 om toelating tot de markt verzocht. Uiteindelijk werd die toelating op 25 februari 2013 verleend. Enkele dagen na ontvangst daarvan, gaf Lundbeck zijn persbericht uit. Maar daarmee lag het product nog niet in de apotheken.

De farmaceutische naam van Selincro is "nalmefeen". Voor ingewijden is het daarmee duidelijk dat de stof verwant is aan het bekendere naltrexon waarmee drugsverslaafden soms behandeld worden. Beide stoffen zijn zogenaamde "opium antagonist", zij blokkeren de aangename gevoelens die gebruikers zeggen te ondervinden bij gebruik van stoffen als heroïne, morfine en dergelijke.

"Risico met voorbedachten rade"

MEERDERHEID WIL GEWELD ONDER INVLOED ZWAARDER STRAFFEN

Minister van justitie Opstelten wil geweld gepleegd onder de invloed van alcohol of drugs extra zwaar gaan bestraffen. Een kleine enquête door website Jurofoon, geeft aan dat 89 procent van de respondenten het daarmee eens is.

Bij geweldsdelicten speelt het gebruikt hebben van alcohol en/of drugs vaak een belangrijke rol. De gebruikers van die middelen plegen vaker, en vooral ook ernstiger geweld. Zo is bij geweld onder invloed in bijna de helft van de gevallen sprake van ernstig geweld. In een derde van de gevallen leidt dit tot ernstig letsel bij de slachtoffers. Het betreft vaak jonge daders, 42% van de geweldplegers onder invloed is nog geen 24 jaar.

Als het aan het kabinet ligt kunnen geweldplegers binnenkort rekenen op een hogere straf als zij hun daad gepleegd hebben onder invloed van drank of drugs. Het gebruik van die middelen gaat dan meewegen bij de

strafeis van de officier van justitie en de straf die de rechter oplegt. Opsporingsambtenaren kunnen verdachten verplichten om mee te werken aan een test naar het gebruik van die middelen.

Die middelentest wordt uitgevoerd in twee stappen. De eerste stap is een voorlopig onderzoek. Daarbij wordt door middel van een ademanalyse en een speekseltest vastgesteld of er mogelijk alcohol of drugs in het spel zijn. Dit voorlopig onderzoek zal meestal ter plaatse worden uitgevoerd. Bij het vervolgonderzoek, in een politieauto of -bureau, wordt vastgesteld hoeveel alcohol of drugs de verdachte heeft gebruikt.

Het vervolgonderzoek zal slechts ingesteld worden bij verdenking van een geweldsmisdrijf waarvoor voorlopige hechtenis mogelijk is. Misdrijven dus als mishandeling, openbare geweldpleging en dergelijke. Daarnaast moeten er aanwijzingen zijn dat het geweldsdelict is gepleegd onder invloed van drank of drugs.

Wijst het vervolgonderzoek uit dat in het bloed van de verdachte meer dan 1,0 milligram alcohol per milliliter (ca 1,2 volumepromille) of meer dan 0,050 milligram drugs per milliliter aanwezig is, dan zal in de regel strafvervolgung worden ingesteld. Naast strafvervolgung kunnen ook gebiedsverboden of educatieve maatregelen worden opgelegd.

De website Jurofoon hield onder de ontvangers van zijn nieuwsbrief een enquête over de maatregel. Van de respondenten bleek 89 procent voorstander van een dergelijke strafverzwaring. Slechts 9,4 procent was tegen.

Wie (veel) drinkt brengt zichzelf in een toestand waarvan hij kan weten dat daarin vaak geweldsmisdrijven worden gepleegd. Hij neemt willens en wetens een risico. Dat zouden we "risico nemen met voorbedachten rade" kunnen noemen.

Dingeman Korf

COLOFON

De GO : tweemaandelijks voorlichtingsblad over alcohol en drugs, uitgegeven door de Stichting ANGOB. ISSN 0166-2880.

Postabonnement € 10,- per jaar.

Verantwoordelijk eindredacteur:

Dr. ir. D. Korf, Dresselhuisweg 20, 4105 DB Culemborg, tel 0345-473239, e-mail: dkorf@telfort.nl

Administratie:

W. Matla, Hof van Delftlaan 119, 2613 BL Delft, tel. 015-2126904, giro 849 058.

Artikelen voorgaande nummers:
www.angob.nl

Alcoholbranche probeert slachtofferrol te spelen

ONJUISTE ARGUMENTEN TEGEN ACCIJSVERHOOGING

Op 1 januari 2013 is een accijnsverhoging voor alcoholhoudende dranken ingegaan. Voor 1 januari 2014 staat een volgende accijnsverhoging op het programma. De alcoholbranche probeert uit alle macht om die te verhinderen. De meeste argumenten die zij aanvoert deugen echter niet.

We hebben allemaal de afgelopen maanden wel sensationele krantenkoppen gezien over dalende verkopen van alcoholhoudende dranken. Wij noteerden bijvoorbeeld "Nederlandse kroegbaas beleeft zware tijden", "Nog een accijnsverhoging is doodsteek voor slijters", "Verhoging accijns kent alleen verliezers", "Faillissement dreigt voor honderden slijters", enzovoorts. In die artikelen werd zonder uitzondering de schuld van de ellende in de schoenen van de overheid geschoven. Vooral de accijnsverhoging deed veel schrijvers hun pen in gif dopen.

Daling verkopen alcohol

In de eerste helft van 2013 is de verkochte hoeveelheid alcoholhoudende drank flink teruggelopen in vergelijking met dezelfde periode van 2012. Alle categorieën drank hadden daarmee te kampen: sterke drank, wijn en bier. Sterke drank daalde ook vóór 2012 al, maar die daling werd gecompenseerd door een toename van de wijnverkoop. In de eerste helft van 2013 was dat voor het eerst niet meer het geval. Ook het afzetvolume aan wijn daalde in die periode, en wel met ruim 8 procent.

In de café's daalde volgens het CBS het afzetvolume met 10 procent. Door prijsverhogingen werd 3 procent gecompenseerd. De geldomzet liep met 7 procent terug. Slijterijen verkochten in de eerste helft van het jaar 8 procent minder. In de groothandel slonk de omzet veel minder, namelijk met bijna 2 procent. Dat wijst er op dat in de supermarkten weinig of geen omzetzaling van alcoholica plaatsvond.

Accijns niet hoofdoorzaak

Zowel slijters als wijnhandelaren wijten de daling van hun omzet volledig aan de accijnsverhoging. De slijters hebben daarom de regering gevraagd om de accijnsverhoging van afgelopen

januari terug te draaien, en af te zien van de verhoging per 1 januari 2014. Dat zal ons inziens niet helpen.

Wij hebben ruim een jaar geleden in dit blad de accijnsverhoging reeds minimaal genoemd. In het nummer van september 2012 concludeerden wij dat er weinig effect op de consumptie zou uitgaan van de accijnsverhoging. Immers, een blikje of flesje bier van 300-330 ml zou slechts circa 1 eurocent duurder worden, en een fles wijn 8 eurocent (dus per glas ook circa 1 eurocent).

Een fles jenever lijkt met 32 cent prijsverhoging wel flink duurder, maar ook hier komt de prijsverhoging per consumptie op bijna hetzelfde uit: ietsje meer dan 1 eurocent.

Samenvattend, een daling van de verkoop van circa 8 procent kan niet veroorzaakt zijn door dergelijke minieme prijsverhogingen.

Andere oorzaken

De economische neergang van de laatste jaren, heeft het gemiddelde vrij besteedbare deel van het inkomen doen slinken. De werkloosheid is sterk toegenomen, de woonlasten en de zorgkosten zijn gestegen. Daarnaast zijn tal van subsidies en uitkeringen fors verlaagd. De lastenverhogingen hebben de consument tot bezuinigen gedwongen. Uitgaan, c.q. cafébezoek is dan een van de eerste dingen die worden wegbezuinigd. En als men persé alcohol wil, zoekt men de goedkoopste leverancier: de supermarkt.

Daarnaast kan een deel van de daling toegeschreven worden aan een groeiend bewustzijn dat alcohol toch niet zo goed voor een mens is. Sinds de campagnes tegen het drinken door minderjarigen, zich ook tot de ouders zijn gaan richten is het drinken door 12- tot en met 14-jarigen sterk afgenomen en het drinken door 15-jarigen enigszins. De campagnes en strenge

straffen tegen rijden onder de invloed, hebben het dronken rijden doen afnemen. En zo zijn er nog enkele factoren die alle een klein beetje hebben bijgedragen aan de vermindering van de alcoholconsumptie. Al die kleine beetjes bij elkaar, vormen een aanzienlijke factor.

Opbrengst accijns omhoog

De alcoholbranche gebruikt bij haar verzet tegen de accijnsverhoging verder het argument dat accijnsverhoging de prijzen zo sterk opdrijft, dat een aanzienlijk deel van de consumenten hun drank in het buitenland gaan halen. Per saldo zou de accijnsopbrengst omlaag gaan als het tarief verhoogd wordt. Ook dit argument is onjuist gebleken.

Het Ministerie van Financiën heeft in september 2013 een rapport getiteld "Grenseffectenrapportage" uitgebracht. Daarin wordt de opbrengst van de accijnzen over de eerste 7 maanden van 2013 geanalyseerd. De opbrengst van de accijns op bier was in 2013 in de periode tot en met juli 4 procent hoger dan in de overeenkomstige periode van 2012. De opbrengst van de accijns op wijn steeg met maar liefst 13 procent! De accijns op sterke drank leverde 3 procent meer op.

Het ministerie concludeert uit deze cijfers dat er van massaal uitwijken naar het buitenland geen sprake is. Er is sprake van een behoorlijke meeropbrengst van de accijnzen op alcohol. Die is wel kleiner dan bij ongewijzigde consumptie het geval geweest zou zijn, maar niet buitensporig veel. Er lijkt voornamelijk sprake te zijn van een conjunctuureffect.

De komende accijnsverhoging van 5,75 procent per 1 januari, betekent voor de consument wederom een prijsverhoging van een alcoholische consumptie van hooguit 1 eurocent. Dat zal weinig effect op de consument hebben. Vooralsnog blijft de alcoholconsumptie vooral afhankelijk van de conjunctuur. Voor de volksgezondheid zou een forsere accijnsverhoging wenselijk zijn.

De jammerklachten van de alcoholbranche zijn verder niet terecht. Al sinds 1986 streeft de regering naar alcoholmatiging. Het huidige consumptieniveau levert nog steeds een negatief economisch effect voor onze samenleving. De branche moet zich dus instellen op een verdere daling.

Dingeman Korf

Verhoging alcoholleeftijd nu onherroepelijk

Op 17 oktober werd in het Staatsblad de wetswijziging gepubliceerd waarmee de nieuwe alcoholleeftijd van 18 jaar definitief onderdeel van de wet werd. De wet treedt op 1 januari 2014 in werking.

Vanaf 1 januari geldt dus één leeftijdsgrens van 18 jaar voor alle soorten alcoholhoudende drank, zowel in de horeca als in de detailhandel. Er is geen uitzonderingsbepaling opgenomen voor de jongeren die bij de jaarwisseling 16 of 17 jaar zijn. Zij mogen op oudejaarsdag nog zwak-alcoholhoudende drank kopen en drinken, en op

nieuwjaarsdag niet meer. Ook mogen zij vanaf die datum niet meer zonder begeleiding in een slijterij aanwezig zijn.

Verder geldt de leeftijdsgrens ook voor het bij zich hebben van alcoholhoudende drank op voor het publiek toegankelijke plaatsen (met name dus op straten en pleinen en in parken). Daarop is één uitzondering: jongeren van 16 en 17 jaar die in de horeca of in een sportkantine werken, mogen wel drank serveren en schenken (maar er zelf eentje nemen mag niet).

ALCOHOL CALORIEËN CALCULATOR

Overgewicht is een belangrijke risicofactor voor het krijgen van kanker. Omdat alcoholgebruik bijdraagt aan overgewicht, heeft het Wereld Kanker Onderzoek Fonds (WCRF) een alcohol calorieën calculator uitgebracht.

Regelmatige consumptie van alcoholhoudende dranken kan ongemerkt flink bijdragen aan het ontwikkelen van overgewicht. Die dranken bevatten meestal veel calorieën. En één gram alcohol levert bijna net zo veel calorieën (7 kcal) als een gram vet (9 kcal). De menselijke lever beschouwt alcohol als een ongewenste stof die zo snel mogelijk verwijderd dient te worden. De lever legt daarvoor de vetverbranding stil en geeft voorrang aan de

stationaire verbranding van alcohol. Het vet wordt opgeslagen voor later. Daardoor wordt men dikker.

Recent onderzoek heeft laten zien dat slechts weinig mensen op de hoogte zijn van de dikmakende werking van alcohol. Bij de beantwoording van de vraag hoeveel calorieën ze op een dag consumeren, wordt de alcoholconsumptie vaak niet meegeteld. Om die mensen bewust te maken van de hoeveelheid calorieën die zij binnenkrijgen

GEWIJZIGD BELASTINGPLAN MAAKT ACCIJSVERHOOGING WEER MINIMAAL

Het zag er nog redelijk uit in het regeerakkoord van een jaar geleden : verhoging van de accijns op bier en wijn met 14 procent. Inmiddels is het belastingplan voor 2014 drastisch aangepast, en is de accijnsverhoging verminderd tot 5,75 procent.

Het oorspronkelijke plan voor 2014 betekende voor sterke drank een geringere accijnsverhoging (5,0 procent) dan voor bier en wijn (14 procent). Dit omdat de belastingdruk op sterke drank al hoog is, en die op bier en wijn laag. De regering is echter blijikbaar bezweken onder de druk van de lobby van de brouwers en wijnimporteurs, en stelt nu een gelijke verhoging voor alle alcoholhoudende dranken voor.

De accijns op bier met meer dan 2,8 procent alcohol bedraagt tot nu toe € 35,90 per hectoliter. Dat zou € 37,96 gaan worden. Een stijging van 2,06 cent per liter, ofwel 0,61 cent per blikje van 300 ml. Een verhoginkje waar geen bierdrinker wakker van zal liggen.

De accijns op wijn bedraagt momen-

teel € 83,56 per hl. Daar zou dus € 4,80 bij komen. Een stijging van 4,8 cent per liter, dus 3,6 cent per fles van driekwart liter. Ook dat is een prijsverhoginkje waar consumenten om zullen lachen.

De accijns op sterke drank wordt geheven per procent alcoholgehalte. Op een liter rum met 60 procent alcohol, rust dus tweemaal zoveel accijns als op een fles jonge jenever met 30 procent alcohol. De huidige accijns op sterke drank bedraagt € 15,94 per hectoliter per procent alcohol. Op jenever van 30 procent alcoholgehalte, dus ongeveer € 480 accijns per hl. Een fles van één liter wordt na de accijnsverhoging ongeveer 32 cent duurder. Alleen bij jenever zal de klant dus echt merken dat de prijs omhoog gegaan is.

GEHEELONTHOUDING MAAKT SLANKER

met hun drankjes, heeft het WCRF een alcohol calorieën calculator ontwikkeld.

Volgens de cijfers van het CBS drinkt in ons land 11 procent van de mannen en 2,5 procent van de vrouwen 3 of meer glazen alcohol per dag. Volgens de cijfers van het RIVM levert alcohol 4 procent van de dagelijkse energie-inname (groente slechts 2 procent).

Verkrijgen en behouden van een gezond gewicht, is één van de belangrijkste maatregelen om de kans op het krijgen van kanker te verminderen. Alcohol levert niet alleen via de ontwikkeling van overgewicht een bijdrage aan de kankersterfte, maar ook door directe inwerking op allerlei organen (van mond tot endeldarm). Jaarlijks veroorzaakt alcohol in Nederland zo'n 5.000 gevallen van kanker.

En dit...

... waren circustoeren met een auto. Het gebeurde op een zaterdagavond in Winterswijk en betrof een 59-jarige man uit die plaats. Hij had de avond in een café doorgebracht en daarbij flink gedronken.

Op de Kottenseweg ging het mis. Hij reed met hoge snelheid met zijn rechterwielen de berm in. Hij wilde corrigeren maar deed dat te fors. Zijn auto werd gelanceerd, vloog door de lucht en belandde op zijn kop tegen de muur van een huis aan de andere kant van de weg.

Auto total loss, huis flink beschadigd en de bestuurder per ambulance naar het ziekenhuis. Een pijnlijk avondje uit

* * *

... was een geval van alcoholische agressiviteit.

Een 36-jarige man uit Veenhuizen ging op vrijdagavond het begin van het weekend vieren in Groningen. Dat deed hij nogal alcoholisch.

In de vroege zaterdagochtend werd hij op de Grote Markt in Groningen aangesproken door de politie omdat hij op straat bier liep te drinken. De agenten vertelden hem dat dat niet mocht.

Toen de man die aanwijzing negeerde en doorging met drinken, wilden de agenten hem aanhouden. Daardoor sloeg bij de Veenhuizer de vlam in de pan. Hij verzette zich hevig, zodat hij met geweld overmeesterd moest worden

* * *

... was een geval van dom handelen na enig alcoholgebruik.

Het gebeurde in Kesteren (in de Betuwe) en betrof een 43-jarige man uit Culemborg. Na zich met alcohol moed te hebben ingedronken, ging hij op het dievenpad in een nacht van maandag op dinsdag.

Een omwonende hoorde die nacht geluiden, ging kijken en zag nog net een auto wegrijden. Hij waarschuwde de politie. Die trof de auto aan in het

buitengebied. De bestuurder bleek te rijden zonder in het bezit te zijn van een geldig rijbewijs. Ook was hij onder de invloed van alcohol. In de auto trof de politie een fiets en een buitenboordmotor aan die afkomstig waren van diefstal. Over enige tijd mag de bestuurder zich voor de rechter verantwoorden

* * *

... was een geval van alcoholisch wangedrag en een door alcohol sterk gekrompen lontje.

Het betrof een negentienjarige jongen uit Ter Apel. Hij was op woensdagavond uit geweest in Groningen en had daarbij veel te veel gedronken.

Kort na het vertrek van de bus die hem naar huis zou brengen, moest hij overgeven. De chauffeur zette de bus aan de kant van de weg en verzocht de jongeman om de bus te verlaten. Die weigerde en begon op de chauffeur in te slaan.

De politie kwam er bij, haalde de jongen uit de bus en zette hem in de cel om zijn roes uit te slapen. De buschauffeur deed aangifte van mishandeling

Vaak laat gevolg van alcoholgebruik

TOENAME KANKER VAN MOND, KEEL EN SLOKDARM

Het aantal patiënten met hoofd-halskanker neemt alarmerend toe. De ziekte ontwikkelt zich sluipenderwijs, de eerste symptomen zijn nogal onopvallend. Professor Leemans van het VU Medisch Centrum waarschuwt om attent te zijn op de eerste aanwijzingen.

Hoofd-halskanker wordt heel vaak te laat ontdekt, en dan is de patiënt niet meer te genezen. In ons land komen er zo'n 3.000 patiënten per jaar bij. Toch is het publiek zich weinig bewust van het gevaar. Iedereen kent de ziekte leukemie. Hoofd-halskanker komt bijna net zo veel voor, maar is bij het publiek veel minder bekend.

Hoofd-halskanker is een kanker van de mondholte, de keelholte of het strottenhoofd. De ziekte begint onopvallend, met onschuldige lijkende symptomen die bijvoorbeeld ook die van een verkoudheid of een griep zouden kunnen zijn. Maar in tegenstelling tot de symptomen van laatgenoemde ziekten, gaan die van hoofd-halskanker niet vanzelf over.

Professor Leemans, hoofd van de KNO-afdeling van het VU Medisch Centrum, adviseert dan ook om bij langer dan drie weken aanhoudende ernstige heesheid, keelpijn of moeite bij het slikken een arts te raadplegen. Andere symptomen kunnen zijn een pijnlijke of overgevoelige tong, een zweer in de mond die niet geneest, zwellingen in de hals en afwijkende plekken op de slijmvliezen.

Vooraf onder vrouwen neemt het aantal gevallen de laatste jaren explosief toe. Leemans noemt dat een inhaalslag. Over de oorzaken is hij dui-

delijk: *"De grootste risicofactoren voor het krijgen van deze vorm van kanker, zijn roken en het dagelijks drinken van alcohol"*. De ziekte ontwikkelt zich langzaam. Vaak openbaart de ziekte zich pas twintig tot dertig jaar na het begin van het roken en drinken.

In het verleden dronken en rookten de mannen veel vaker en veel meer dan de vrouwen. Daardoor werd hoofd-halskanker vooral bij mannen vastgesteld. Vrouwen zijn pas later massaal gaan roken en drinken. Nu, na een ontwikkelingstijd van zo'n twintig jaar, slaat de ziekte ook bij hen toe.

Slokdarmkanker is een andere vorm van kanker die door alcohol en/of tabak veroorzaakt kan worden. Daarbij is het effect van de combinatie van alcohol en tabak, veel groter dan de optelsom van de effecten van beide producten afzonderlijk. Alcohol en tabak versterken elkaars werking. Dat lijkt bij hoofd-halskanker ook het geval te zijn.

In 2008 werd reeds geconstateerd dat in de voorafgegane tien jaar het aantal gevallen van slokdarmkanker verdubbeld was. Wij schreven daarover in dit blad, en constateerden dat die toename voorspeld had kunnen worden. Na een inwerktijd van zo'n twintig jaar had het gestegen hoofdelijk alcoholgebruik in ons land, deze ziekte zo doen toenemen.

Duitsland grote spelbreker Europese aanpak alcohol

In de eerste helft van dit jaar is de verkoop van sterke drank in ons land verder afgenomen. Voor het eerst in 20 jaar daalde echter ook de verkoop van wijn. Minder verkoop betekent echter nog niet minder consumptie.

De verkoop van sterke drank daalt in ons land al jaren met enkele procenten per jaar. Tot nu toe werd die daling gecompenseerd door een toename van de wijnconsumptie. Het alcoholgebruik per inwoner, is al meer dan twintig jaar nagenoeg constant. Vervanging van de ene soort drank door een andere soort, levert voor de volksgezondheid natuurlijk niets op. Want alcohol blijft alcohol, in welke drank hij zich ook bevindt.

Over de eerste helft van 2013 vertoont sterke drank ineens een daling van ongeveer 10 procent. De gedistilleerdbranche wijt die versnelde daling aan de op 1 januari ingegane accijnsverhoging met 6 procent. Ons inziens moet de hoofdoorzaak echter bij de nog steeds voortdurende economische crisis worden gezocht. De accijnsverhoging zal er toe hebben bijgedragen (net als de jarenlange dalende trend), maar kan nooit de hoofdoorzaak zijn.

De verkoop van wijn is in het eerste halfjaar van 2013 met 8 procent afgenomen. Ruim twintig jaar lang vertoonde de wijnverkoop een stijgende trend. Hooguit bleef hij af en toe constant van het ene op het volgende jaar. Nu is er ineens een daling opgetreden. En ook hier wijt de branche die daling aan de accijnsverhoging.

Uit onderzoek door bureau Trendbox is gebleken dat steeds meer Nederlanders wijn uit het buitenland mee naar huis nemen. Vooral Duitsland is populair, vanwege de lage prijzen. **Dat land heft in het geheel geen accijns op wijn.** Van de Nederlandse wijn drinkers neemt 40 procent wijn uit Duitsland mee, en 31 procent wijn uit Frankrijk.

Dat kan echter niet de totale daling verklaren. De economische crisis en hamsteren hebben een belangrijke bijdrage geleverd. In het laatste kwartaal van 2012, toen de komende accijnsverhoging bekend was, is in ons land 19 procent méér wijn verkocht dan in het laatste kwartaal van 2011. Dat heeft de totale verkoop in 2012 opgekrikt. Daardoor viel met name voor het eerste kwartaal van 2013 een forse terugval te verwachten.

VAAK LANDBOUWGIF IN FRANSE WIJNEN

Wie wijn drinkt, krijgt niet alleen een product van druiven binnen, maar ook een flinke dosis landbouwbestrijdingsmiddelen. Aldus de schokkende constatering van de Franse consumentenorganisatie UFC Que Choisir.

Que Choisir maakte een representatieve selectie van 92 algemeen verkochte soorten wijn uit alle bekende wijnstreken in Frankrijk. Witte wijn, rode wijn en rosé wijn. Die wijnen liet men in een laboratorium onderzoeken op de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen.

De alarmerende uitkomst van dat onderzoek was dat in alle 92 wijnen pesticiden aantoonbaar waren. In twee gevallen zelfs pesticiden die in Frankrijk verboden zijn (broompropylaat en carbendazim). Eén Bordeaux-wijn bleek maar liefst 14 soorten landbouwgif te bevatten!

Om de aanwezigheid van landbouwgif in wijn tegen te gaan, zijn er strenge regels uitgevaardigd omtrent de tijd die er minstens moet verlopen tussen het spuiten en de oogst (de herstelltijd), en omtrent de hoeveelheid gif die er per hectare gebruikt mag worden. Als daar de hand aan gehouden wordt, blijft er naar men aanneemt zo weinig gif op

de druiven dat het laatste restje verdwijnt bij de vergisting en de filtratie van de wijn.

Er zijn drie verklaringen mogelijk voor de uitkomst van het onderzoek. Of de druiventelers hebben veel meer landbouwgif gebruikt dan is toegestaan, of zij hebben te kort voor de oogst nog gespoten, of de aanname over het verdwijnen van het gif tijdens de wijnbereiding is veel te optimistisch. Voor de laatste verklaring zijn elders al eerder aanwijzingen gevonden. Maar sommige wijnen bevatten zoveel gif dat er ook met de hoeveelheid of de herstelltijd geknoeid moet zijn.

Het is trouwens onwaarschijnlijk dat alleen Franse wijnen restanten landbouwgif bevatten. In veel landen zijn de regels minder streng dan in Frankrijk. Bijvoorbeeld in Zuid-Amerika en Oost-Europa. Alleen in de Verenigde Staten en Japan zijn de regels flink strenger. Nader onderzoek is dringend gewenst.

BEGUNSTIGERSDAG 2013 VAN STICHTING ANGOB EEN SUCCES

Dit jaar hield Stichting ANGOB haar begunstigersdag net als vorig jaar op de derde zaterdag van september. Een datum gekozen om niet samen te vallen met die van open monumentendag of diverse corso's. Het was dit jaar alweer de zesde begunstigersdag sinds de overgang van vereniging ANGOB naar stichting ANGOB.

Zoals zo vaak in het verleden, werd de septemberbijeenkomst van de ANGOB begunstigd door fraai najaarsweer. De opkomst was wat beter dan vorig jaar. Dit ondanks het feit dat enkele bezoekers van voorgaande jaren dit jaar ontbraken. Het bestuur had gevreesd voor een slechte opkomst door de late verschijning van de GO. Met de drukker was afgesproken dat de GO met de laatste oproep, uiterlijk anderhalve week vóór de begunstigersdag bij de lezers zou zijn. Uiteindelijk bleek dat twee dagen te worden.

Het programma van de dag had de gebruikelijke opbouw. Na de opening het statutair verplichte programma-punt: de begunstigers informeren over de gang van zaken van onze stichting in 2012. Vervolgens een schets van de ontwikkelingen met betrekking tot de alcoholproblematiek in ons land, gevolgd door discussie. Daarna de lunch. Het middagprogramma zou gewijd zijn aan het tachtigjarig bestaan van alcoholvrije camping 't Spoek.

Voorzitter noemde in zijn opening 2012 een jaar waarin de ontwikkeling van het alcoholbeleid eindelijk weer in beweging was gekomen. Voor onze stichting was 2012 het eerste jaar waarin onze camping onder een nieuwe beheerder had gefunctioneerd,

Stichting ANGOB in 2012

Het jaar 2012, waarover het bestuur verslag deed, was het vijfde volle jaar van de ANGOB als stichting. Door het bestuur en enkele begunstigers werd ook in 2012 weer veel werk verzet voor Stichting ANGOB, zowel voor de GO en de website, als voor de camping.

Ons visitekaartje "de GO", verscheen ook in 2012 zes keer, telkens omstreeks de tweede week van de oneven maanden en in een omvang van acht pagina's. Aandacht werd besteed aan een breed scala van onderdelen van het alcoholvraagstuk. De drie hoofdrichtingen waren maatschappelijke effecten van alcohol, nieuwe wetenschappelijke kennis op medisch en biologisch terrein, en het alcoholbeleid van de overheid.

De ontmaskering van de vooraanstaande Amerikaanse onderzoeker dr. D.K. Das als een vervalser, was het meest geruchtmakende bericht op wetenschappelijk terrein. Zijn voor zijn positieve publicaties kunnen de prullenbak in.

De veelheid van onderwerpen waarover wij in 2012 schreven, zou niet mogelijk geweest zijn zonder de vele krantenknipsels die wij van enkele trouwe inzenders ontvingen. Daarvoor onze dank.

Onze website werd in de rubriek Magazine aangevuld met jaargang

2012 van de GO, en in de rubriek Archief GO met de belangrijkste artikelen daaruit. Inmiddels heeft aanvulling met het eerste halfjaar van 2013 plaatsgevonden. Het bezoek aan de website nam licht toe (ca 10 procent).

Alcoholvrije camping 't Spoek draaide in 2012 met veel succes zijn eerste seizoen onder de nieuwe beheerder Ton van der Gaag. Die pakte allerlei zaken voortvarend aan. Voor de gasten waren er veel activiteiten die zeer in de smaak vielen. Maar ook de materiële kant had zijn volle aandacht. Samen met een team vrijwilligers en een enkele beroepskracht, werd veel achterstallig onderhoud weggewerkt en diverse bugalows grondig opgeknapt. Wij zijn Ton en zijn team dankbaar voor hun inzet.

Alcohol in de samenleving in 2012

De aandacht van de media voor alcohol, was in 2012 wat evenwichtiger gespreid dan in 2011. Was in 2011 de aandacht nogal eenzijdig gericht op alcohol en jongeren (comazuipen, ziekenhuisopnamen, leeftijdscategorie), in 2012 was er ook veel aandacht voor alcoholbeleid, zowel met betrekking tot Nederland als tot andere Europese landen.

Zo kreeg de ademtest in Frankrijk veel aandacht, evenals de definitieve invoering in ons land van het alcoholslot voor recidiverende alcomobilisten, het strafbaar stellen van het bezit van alcohol door jongeren beneden de leeftijdsgrens, een waarschuwingslogo tegen alcoholgebruik door zwangeren en het gebruik van de blaastest op het werk en na geweld.

Verreweg de meeste aandacht van de diverse publiciteitsorganen kregen de discussies over verhoging van de leeftijdsgrens voor zwak-alcoholhoudende dranken van 16 naar 18 jaar. Discussies die soms leken op die rond de oprichting van de ANGOB. Velen zagen destijds alleen gevaar in sterke drank. Onder leiding van professor Van Rees betoogde de ANGOB dat alcohol alcohol blijft, in welke vormomming hij zich ook voordoet. Uitsluitend bestrijden van sterke drank had dus geen zin.

Nu, ruim honderdtien jaar later is

de Nederlandse wetgever pas zover. Besloten is inmiddels dat die verhoging op 1 januari 2014 ingaat. Naar onze mening is dit overigens pas een eerste stap op weg naar een doeltreffend alcoholbeleid.

Twee onderwerpen kregen ons inziens te weinig aandacht in de publiciteit. Allereerst het schandaal van de vervalste onderzoeken van dr. Das. Door hem geconstateerde positieve effecten van (vooral rode) wijn, bleken nergens op gebaseerd. In de tweede plaats het toetreden van twee vooraanstaande politici (De Vries en Plasterk) tot het Genevergenootschap. Een genootschap opgezet door de jeneverfabrikanten om reclame voor jenever te maken.

Na enige vragen en discussie naar aanleiding van het voorgaande, sloot voorzitter de ochtendbijeenkomst.

Middagprogramma

De eenvoudige broodmaaltijd die was aangekondigd, bleek minder eenvoudig te zijn. En hij ging vergezeld van een uitstekende soep, waar een gerenommeerd restaurant zich niet voor zou behoeven te schamen.

Het middagprogramma was geheel gewijd aan het tachtigjarig bestaan van Alcoholvrije Camping 't Spoek. In de zijzaal was een expositie ingericht van oude foto's met daarnaast ter vergelijking foto's van de huidige situatie op de camping. Dat bleek bij de bezoekers veel oude herinneringen op te roepen.

Daarnaast stond op het programma ook nog een presentatie met lichtbeelden over de historie van 't Spoek. Ook dit weer een herkenningpunt voor veel oudgedienden. Het derde onderwerp was de natuur op en rondom de camping. Een presentatie per "beamer" van schitterende foto's. Vooral veel vogels, grotendeels gefotografeerd vanuit de caravan.

De onderdelen van het middagprogramma werden "aan elkaar gezongen" door liedjeszanger Henk de Geus. De diverse presentaties waren het werk van Henk Bakker, Jack van de Marel, Guus Faaij en Wil Viveen. Hen allen willen wij vanaf deze plaats hartelijk danken voor het gebodene.

Naast bovengenoemden willen wij verder ook alle anderen die van de begunstigersdag 2013 een succes hebben gemaakt bedanken. Met name ook de keuken en de bediening. Het was klasse.

DIET MOEDERDIER BEÏNVLOEDT GEVOELIGHEID VAN JONGEN VOOR ALCOHOL

De jongen van ratten die tijdens de zwangerschap veel vet of veel suiker eten, blijken als volwassen dier dikker te zijn. Ook drinken ze meer alcohol. Aldus de uitkomst van onderzoek geleid door neurowetenschapster N. Avena van de universiteit van Florida.

De proefdieren (zwangere vrouwelijke ratten) waren verdeeld in vier groepen die elk een eigen dieet volgden gedurende de zwangerschap. De ratten brachten allemaal 10 tot 12 jongen ter wereld. De ontwikkeling van die jongen werd gevolgd tot drie maanden na het begin van het experiment. Genoteerd werden gewicht, gedrag en bloedsamenstelling (triglyceriden, glucose).

De eerste groep zwangere ratten kreeg een vetrijk dieet, de tweede een dieet met veel suiker (saccharose) en de derde een dieet met veel glucose-fructose siroop. Dit laatste is een hydrolyseproduct uit mais en bevat glucose (druivensuiker) en fructose (vruchtensuiker). Deze laatste twee suikers worden snel en volledig in het bloed opgenomen, terwijl saccharose er veel langer over doet. De vierde groep kreeg het normale proefdierdieet.

De jongen van moederdieren die een vetrijk dieet hadden gevolgd, bleken een verhoogd gehalte aan triglyceriden (een bepaald vet) in hun bloed te hebben. Dat betekent een vergroot risico voor het krijgen van hart- en vaatziekten. Daarnaast dronken zij meer alcohol dan de jongen van moeders die een normaal dieet hadden gevolgd.

De jongen van moederdieren die een suikerrijk dieet hadden gevolgd, bleken eveneens meer alcohol te drinken. Daarnaast werden zij hyperactief van een lage dosis amfeetamine, wat duidt op een verhoogde gevoeligheid voor die drug. Hun triglyceriden waren normaal. De jongen van de glucose-fructose groep vertoonden ongeveer hetzelfde beeld als die van de saccharose groep.

Uit eerder onderzoek was al gebleken dat veel eten het beloningssysteem in de hersenen beïnvloedt. Diëten met veel vet en/of suiker veroorzaken meer zin in eten, en leiden daardoor vaak tot dikker worden.

Blijkens het onderzoek van Avena leidt het dieet van het zwangere moederdier tot een neiging bij het jong om een vergelijkbaar voedingspatroon te gaan volgen. Daarnaast leidt het tot pre-verslaafd gedrag, en dus tot een grotere kans op het ontwikkelen van een verslaving.

In hoeverre de uitkomsten van het onderzoek van Avena cs ook geldig zijn voor andere dieren moet nog worden uitgezocht. Pas daarna kan iets gezegd worden over een eventuele geldigheid voor de mens.

Dingeman Korf

Nieuws

Stichting ANGOB

Verschijsing G O

Voor het eerstkomende nummer van dit blad is 16 januari gepland als verschijningsdatum. Copij voor dat nummer in verband met de feestdagen graag uiterlijk 24 december bij de redacteur.

Nieuwjaarsbijeenkomst Stichting ANGOB

Evenals vorig jaar, vindt de nieuwjaarsbijeenkomst van Stg. ANGOB plaats op een zaterdag, en wel op 11 januari 2014. Alcoholvrije camping 't Spoeck staat die dag vanaf 13.00 uur open voor haar vaste gasten, voor de begunstigers van Stichting ANGOB, voor genodigden en voor eventuele belangstellenden.

Er is geen speciaal programma gepland. Uiteraard zal namens de camping kort iets gezegd worden over het voorbije jaar en de plannen voor het nieuwe jaar voor de camping. En de voorzitter van de stichting zal kort iets zeggen over alcoholzaken. Hoofdmoot van de middag is het gezellig samenzijn en uitwisseling van nieuwjaarswensen.

Indien er op de voorafgaande dagen sneeuw of ijzel zijn voorgekomen, kan men de beheerder bellen om te vragen naar de bereikbaarheid van het Spoeck, tel. 06-10-93 67 89.

Definitieve uitspraak na juridisch gekibbel

RAAD VAN STATE BESLIST : ALCOHOL-SLOT OOK VOOR BEROEPSCHAUFFEURS

Op 1 december 2011 werd het alcoholslot ingevoerd voor grove overtredders van het maximale alcoholpromillage. Van juridische zijde rezen er protesten tegen de algemene strekking van het besluit. Op 23 oktober deed de Raad van State uitspraak : het opleggen van een alcoholslot is niet onevenredig zwaar voor beroepschauffeurs.

De verplichting tot het laten inbouwen van een alcoholslot indien men wil blijven rijden, wordt automatisch opgelegd als men bepaalde grenzen heeft overschreden. Voor beginnende bestuurders ligt die grens bij 1,0 promille bloedalcoholgehalte, voor ervaren bestuurders bij 1,3 promille. Daarnaast wordt het opgelegd als men binnen een bepaalde termijn driemaal betrapt is op rijden onder de invloed van alcohol, ongeacht het promillage.

Van rechterlijke zijde is geprotesteerd tegen het feit dat de verplichting door het CBR wordt opgelegd zonder dat er een rechter aan te pas komt. Eén van de redenen voor de invoering was echter juist verlichting van de werklust voor de rechterlijke macht.

Bij een tussentijdse bestandsopname op 19 augustus, bleek dat inmiddels 6673 bestuurders de verplichting

opgelegd hadden gekregen. Daarvan reden er 2699 metterdaad rond met een slot. De kosten van een alcoholslot liggen rond de 4.000 euro. Bestuurders moeten dat zelf betalen, en moeten daar soms eerst voor sparen. Men kan het slot ook weigeren, maar dan wordt het rijbewijs 5 jaar ingehouden.

De wegenverkeerswet bepaalt dat een alcoholslot alleen wordt ingebouwd in personenauto's, en niet in vrachtauto's of autobussen. Anders zou ook de eigenaar (het bedrijf) van die auto's worden getroffen. Om beroepschauffeurs tijdens de looptijd van hun alcoholslotprogramma te beletten om zonder slot te rijden, wordt hun vrachtauto-rijbewijs voor ten minste 24 maanden ongeldig verklaard.

Voor beroepschauffeurs betekent die ongeldig verklaring van hun "beroepsdiploma" veelal het verlies van hun

baan. Volgens de chauffeurs, maar ook volgens diverse juristen en rechters een te zware straf. Zij tekenden hoger beroep aan.

Op 23 oktober deed de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak. De Raad is van mening dat het tijdelijke verlies van de rijbevoegdheid niet onevenredig zwaar is gelet op het doel ervan (veiligere verkeer, minder alcoholslachtoffers in het verkeer). En verder : "Expliciet is van belang geacht dat van beroepschauffeurs een bijzonder verantwoordelijkheidsgevoel mag worden verwacht . . ."

Tegen de uitspraak van de Raad van State is geen hoger beroep mogelijk.

DRANKGELEGENHEDEN EN DRANK-PROBLEMEN VERSCHILLEND VERDEELD OVER ONS LAND

In de Nederlandse gemeenten is gemiddeld 1 drankgelegenheid per 1000 inwoners. Dat aantal varieert echter enorm. Toeristische gemeenten hebben er aanzienlijk meer. De gevolgen van veel drinken zijn volgens de statistieken van de GGD's heel anders verdeeld.

Onder drankgelegenheden worden alle etablissementen verstaan waar alcoholhoudende drank verkocht wordt zonder begeleidende maaltijd. Restaurants zijn dus uitgezonderd. Onder drankgelegenheden worden verstaan café's, discotheken, sportkantines, partycentra en strandtenten.

Verstrekking van alcohol

De meeste drankgelegenheden vinden we op Terschelling : één gelegenheid per 117 inwoners. Ook elders in het Waddengebied vinden we veel drankgelegenheden. Het eiland Terschelling wordt namelijk direct gevolgd door de eilanden Ameland, Schiermonnikoog en Texel. Op de vijfde plaats komt dan Zandvoort.

Allemaal gemeenten met relatief veel strandtenten. 's Zomers zitten daar de toeristen met vaak een alcoholisch drankje, maar 's winters is het er verlaten en zijn de strandtenten een aantal maanden gesloten (evenals vaak de discotheken).

In het binnenland liggen de aantallen direct veel lager. Koploper bij de steden is, niet geheel onverwacht, Maastricht met 20 drankgelegenheden.

Helemaal onderaan de lijst Diemen met in totaal slechts 3 drankgelegenheden. Bij een inwonertal van ca 25.000 betekent dat één gelegenheid per 8.333 inwoners. Ook Barendrecht, Leiderdorp en Poortugaal hebben bijzonder weinig drankgelegenheden.

ENERGIEDRANK MET ALCOHOL SCHADELIJKER DAN GEDACHT

De Australische hoogleraar psychologie dr. P. Miller slaat alarm over de risico's van de combinatie van energiedrankjes met alcohol. Vier van de vijf recente onderzoeken naar die combinatie, blijkt gesponsord door fabrikanten van energiedrankjes, voornamelijk Red Bull. Belangrijke feiten ontbreken daarin soms.

Miller ziet als belangrijkste argument tegen veel van de gepubliceerde onderzoeken het feit dat ze zijn uitgevoerd in een laboratorium-situatie. Dan ontbreekt de interactie met mede-feestvierders. En juist die interactie kan deel uitmaken van het risico. Daarom geven die onderzoeken geen goede weerspiegeling van de werkelijkheid.

Energiedrankjes bevatten veel cafeïne. Eén blikje evenveel als twee tot vier koppen sterke koffie. Daardoor wordt de gebruiker alerter en wakkerder. Alcohol verdooft juist het waarnemingsvermogen. Die verdoving wordt door de cafeïne gecamoufleerd. De gebruiker voelt zich nog lang niet aangeschoten. Dat geeft hem een gerust gevoel.

Dat geruste gevoel komt echter niet overeen met de werkelijkheid. Zo blijft bijvoorbeeld de vertraging van het reactievermogen door alcohol even sterk, met of zonder cafeïne.

Het effect van de combinatie leidt er toe dat de risico's onderschat worden, en de eigen capaciteiten overschat. Dat bracht onderzoeker prof. Marzinski (univ. Noord Kentucky) al begin 2012 tot de uitspraak : "De combinatie van verminderd inzicht in de eigen capaciteiten en alcoholische overmoed, kan aanleiding geven tot levensgevaarlijke daden".

Een half jaar later bracht onderzoek door prof. Arria van de universiteit van Maryland aan het licht dat regelmatige gebruikers van de combinatie

een hoger gemiddeld niveau van alcoholconsumptie vertoonden dan niet gebruikers. Het resultaat daarvan was : vaker alcoholische maag- en leverklachten dan de niet gebruikers, en op termijn een tweemaal zo grote kans om een verslaving te ontwikkelen.

Ongeveer 60% van de studenten in Australië drinkt regelmatig een energiedrankje gemengd met alcohol. Ook in de VS en in Europa heeft die gewoonte flink wortel geschoten. Prof. Miller ziet hierin één van de oorzaken van het feit dat in Australië in de weekenden het uitgaanspubliek voor 40 procent zwaar beneveld is.

Zijn bezorgdheid wordt vergroot door het feit dat van de vijf onderzoeken naar het effect van de combinatie, vier gesponsord zijn door producenten van energiedrankjes. Veel van die onderzoeken komen tot de conclusie dat er weinig reden is om zich zorgen te maken. Een boodschap die de consumenten maar al te graag ter harte nemen.

Prof. Miller constateert dat veel van die onderzoeken nauwelijks een relatie met de realiteit hebben. Gemeten worden hartslag, bloeddruk en dergelijke na consumptie van één of twee glazen drank, gecombineerd met één of twee blikjes energiedrank. Dat is met name voor wat alcohol betreft veel minder dan er in werkelijkheid gedronken wordt.

Dingeman Korf

Zware drinkers

De GGD's peilen de percentages zware drinkers in hun regio. Onder een zware drinker wordt verstaan iemand die over een langere periode gemeten tenminste éénmaal per week op één dag 6 glazen drank (voor vrouwen 4 glazen) consumeert. Uit de rapportage van de GGD's blijkt dat de minste zware drinkers gevonden worden in een gebied dat globaal tussen Vlis-singen en Zwolle ligt, en in de regio Flevoland.

Het percentage zware drinkers is het laagst in Flevoland : 5,6 procent van de bevolking. In Noord-Holland Noord is het ruim tweemaal zo hoog: 12,8 procent. Ook in de regio's Twente, Hart van Brabant, Amsterdam en Utrecht ligt het percentage boven de twaalf.

Lage percentages zware drinkers, tussen de 6 en 8 procent, vinden wij in Zeeland, Zuid-Holland Zuid, Rivierland en Gelderland-Midden . Ook Midden-Nederland en Kennemerland blijven nog beneden de 10 procent zware drinkers. In alle overige regio's valt dus meer dan 10 procent van de bevolking onder de definitie "zware drinker".

Een samenhang tussen de aantallen inwoners per drankgelegenheid, en de percentages zware drinkers valt hieruit niet zonder meer te constateren. De diverse drankgelegenheden verschillen daarvoor te veel van elkaar. Een sportkantine met beperkte openingstijden en buiten de bebouwde kom gelegen, heeft een heel ander effect op zijn omgeving dan een café in een woonwijk dat 16 uur per etmaal open is.

Verder zijn er enkele kleine gemeenten in ons land zonder café maar wel met een sportkantine waar alcohol geschonken wordt. Ook het omgekeerde komt voor : wel café's maar geen sportkantine met drankvergunning. Dat verhindert het trekken van een duidelijke conclusies.

Dingeman Korf

Noord-Brabant laks met handhaving leeftijdsgrens

De Brabantse gemeenten maken bijzonder weinig werk van de handhaving van de leeftijdsgrens voor alcohol. Sinds 1 januari zijn de gemeenten daarvoor verantwoordelijk. Maar tot 30 september was er in de gehele provincie Noord-Brabant nog geen enkele boete opgelegd aan een horecazaak of een supermarkt voor overtreding van de leeftijdsgrens.

Met het nakomen van een andere nieuwe verplichting voor de gemeenten, is het al evenzeer droevig gesteld in Brabant. Namelijk het aanstellen van een buitengewoon opsporingsambtenaar (afgekort boa). Slechts 31 van de 67 Brabantse gemeenten heeft een boa aangesteld of een aanwezige ambtenaar tot boa benoemd. De andere 36 gemeenten, dus ruim de helft, doen het nog zonder boa.